

**UCHWAŁA NR VII/69/19
RADY GMINY RYPIN**

z dnia 29 maja 2019 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za
2018 rok.**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2019 r. poz. 506) oraz art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 r. poz. 1508, poz. 1693, poz. 2192, poz. 2354, poz. 2529 i Dz. U. z 2019 r. poz. 271, poz. 730 i poz. 752) uchwala się, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za 2018 rok w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się wójtowi gminy.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady

Wiesława Sokołowska

Sprawozdanie z działalności Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie za 2018 rok

Konstytucja RP w art. 18 gwarantuje każdej polskiej rodzinie ochronę i opiekę, ale jednocześnie zapewnia jej prawo do ochrony życia prywatnego, rodzinnego, decydowania o swoim życiu osobistym (art. 47), do wychowywania dzieci zgodnie z własnymi przekonaniami (art. 48) oraz nienaruszalności mieszkania (art. 50). Powyższe prawa rodzinne muszą być poszanowane przez pracowników pomocy społecznej przy jednoczesnym wspieraniu rodziny. Działalność ta jest bardzo trudna i wymaga niezwykle wycucia zaistniałej sytuacji. Dlatego też podstawą działań jest diagnoza, która uwzględnia informacje o warunkach bytowych, strukturze rodziny, panującej w niej atmosferze i zachowaniach wśród dorosłych jej członków oraz dzieci.

Podstawowym aktem prawnym, w oparciu o który Ośrodek realizuje swoje zadania jest ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018 roku poz. 1508 z późn. zm.), która określa zadania i formy świadczeń oraz zasady ich przyznawania.

Innymi aktami prawnymi nakładającymi realizację zadań na Ośrodek są:

- ustawa z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2220 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 2007 roku o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, (Dz. U. z 2019 roku, poz. 670),
- ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1265 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz. U. z 2018 roku, poz. 1457 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 roku, poz. 300 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2018 roku poz. 2137 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 21 czerwca 2001 roku o dodatkach mieszkaniowych (Dz. U. z 2017 roku, poz. 180 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1390),
- ustawa z 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2018 roku, poz. 998 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 11 lutego 2016 roku o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci (Dz. U. z 2018 roku, poz. 2134 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 4 listopada 2016 roku o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2019 roku, poz. 473),
- ustawa z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny (Dz. U. z 2017 roku, poz. 1832 z późn. zm.),
- ustawa z dnia 10 kwietnia 1997 roku - Prawo energetyczne (Dz. U. z 2019 roku, poz. 755).

Ośrodek realizuje zadania własne gminy jak również zadania zlecone przez administrację rządową.

W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w ramach ustawy o pomocy społecznej realizował następujące zadania własne gminy o charakterze obowiązkowym:

- przyznawanie i wypłacanie zasiłków okresowych,
- dożywianie dzieci w szkołach,
- organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osobom potrzebującym,

- kierowanie do domu pomocy społecznej osób wymagających opieki i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu,
- pomoc osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego,
- przyznawanie i wypłacanie zasiłków stałych,
- opłacanie składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- pracę socjalną.

W ramach zadań zleconych z zakresu administracji rządowej podejmowane były następujące działania:

- organizowanie i świadczenie specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- przyznawanie i wypłacanie stypendiów o charakterze socjalnym,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz opłacanie składek na ubezpieczenie emerytalno-rentowe i zdrowotne,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń wychowawczych,
- przyznawanie i wypłacanie świadczeń związanych z realizacją ustawy „Za życiem”,
- przyznawanie i wypłacanie dodatków mieszkaniowych i dodatku energetycznego,
- przyjmowanie wniosków i przyznawanie Karty Dużej Rodziny,
- przyznawanie i wypłacanie świadczenia „Dobry start”.

W ramach zadań realizowanych przez Ośrodek, wydatkowany budżet w poszczególnych działach i rozdziałach kształtował się następująco:

Dział 852 – POMOC SPOŁECZNA

Plan 2.269.533,29 zł, wykonanie 2.157.711,39 zł (95,07%).

W ramach pomocy społecznej realizowano:

Domy pomocy społecznej

Rozdział 85202 – Plan 349.540,00 zł, wykonanie 341.470,14 zł (97,69%).

Wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę pobytu w domach pomocy społecznej 11 osób przewlekle chorych, samotnych, nieposiadających bliskiej rodziny zobowiązanej do sprawowania opieki. Wydatkowano również środki za pobyt w schronisku dla 1 osoby bezdomnej z terenu gminy, jak również na utrzymanie mieszkania interwencji kryzysowej.

Zadanie jest w całości finansowane ze środków własnych gminy.

Składka na ubezpieczenie zdrowotne

Rozdział 85213 – Plan 39.414,00 zł, wykonanie 38.904,50 zł (98,71%).

Zadanie jest realizowane w ramach zadań zleconych, jako dofinansowanie Wojewody do zadań zleconych i własnych. I tak:

Zadania zlecone – plan 20.791,00 zł, wykonanie 20.282,09 zł, co stanowi 97,55 % planu. Środki te wykorzystano na opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne od niektórych świadczeń rodzinnych. W 2018 roku opłacono składki za 21 osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy oraz zasiłek dla opiekuna.

Zadania własne – plan 18.623,00 zł, wykonanie 18.622,41 zł, co stanowi 99,99% planu. Środki te wykorzystano na opłatę składek na ubezpieczenie zdrowotne osób pobierających zasiłki stałe. W 2018 roku opłacono składki za 35 osób pobierających zasiłek stały.

Zasiłki i pomoc w naturze

Rozdział 85214 – Plan 220.300,00 zł, wykonanie 215.049,01 zł (97,62%).

Zadanie realizowane jest ze środków budżetu Wojewody. Na wypłatę zasiłków okresowych i pomoc w naturze otrzymaną dotację wykorzystano w wysokości 215.049,01 zł, przyznając 602 świadczenia dla 117 rodzin. Największą liczbę osób korzystających z zasiłków okresowych stanowią osoby bezrobotne, pozostałe rodziny otrzymują pomoc z uwagi na przewlekłą chorobę i niepełnosprawność.

Dodatki mieszkaniowe

Rozdział 85215 – Plan 30.576,29 zł, wykonanie 28.723,30 zł (93,94%).

Powyższa kwota została wykorzystana na wypłatę dodatków mieszkaniowych dla 20 rodzin będących najemcami lokali mieszkalnych, jak również zryczałtowanych dodatków energetycznych dla 2 rodzin. Pomoc w opłatach czynszowych, jak i pomoc w opłatach za energię elektryczną przysługuje rodzinom będącym w trudnej sytuacji finansowej.

Zasiłki stałe

Rozdział 85216 – Plan 210.705,00 zł, wykonanie 207.865,23 zł (98,65%).

Zadanie finansowane jest z budżetu Wojewody jako dofinansowanie zadania własnego. Kwota przekazanej dotacji została wykorzystana na wypłatę zasiłków stałych dla 35 osób (w tym 30 osób samotnych i 5 osób w rodzinie). Liczba osób kwalifikujących się do zasiłku stałego wzrasta z uwagi na niepełnosprawność, wiek poprodukcyjny i brak możliwości korzystania ze świadczeń ZUS, bądź KRUS.

Ośrodki Pomocy Społecznej

Rozdział 85219 – Plan 546.784,00 zł, wykonanie 517.215,00 zł (94,59%).

Środki przeznaczone w całości na pokrycie kosztów funkcjonowania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie, tj. na wynagrodzenia wraz z pochodnymi, odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego dla 7 obecnych i 3 byłych pracowników, koszty szkoleń pracowników, na wydatki rzeczowe obejmujące zakup materiałów biurowych i publikacji, jak również na zakup usług, w tym telekomunikacyjnych, pocztowych. Ponadto Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Rypinie w ramach wydatków na zakupy inwestycyjne nabył serwer plików QNAP o wartości 6.927,36 zł.

Usługi opiekuńcze

Rozdział 85228 – Plan 400.314,00 zł, wykonanie 393.004,67 zł (98,17%).

W ramach tego rozdziału realizowano zadania z zakresu świadczenia usług opiekuńczych dla 23 osób starszych i niepełnosprawnych z terenu gminy Rypin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej objął opieką osoby chore, niepełnosprawne, wymagające opieki osób innych. Wysokie wydatki na usługi opiekuńcze spowodowane są zwiększeniem liczby osób wymagających wsparcia. Z uwagi na fakt, że czas oczekiwania na miejsce w zakładzie opiekuńczo-leczniczym jest długi, a szpitale wypisują pacjentów wkrótce po zakończeniu specjalistycznego leczenia, cały ciężar opieki nad osobami niezdolnymi do samodzielnej egzystencji spoczywa na pomocy społecznej.

W ramach usług opiekuńczych realizowano również zadania z zakresu świadczenia usług specjalistycznych wykonywanych w miejscu zamieszkania. W 2018 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudniał 14 terapeutów świadczących usługi dla 14 dzieci niepełnosprawnych. Wydatki związane z realizacją tego zadania były w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Pomoc w zakresie dożywiania

Rozdział 85230 – Plan 371.400,00 zł, wykonanie 346.049,78 zł (93,17%).

W celu realizacji zadania pn. „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” Województwo Kujawsko – Pomorskie przekazało dofinansowanie w wysokości 230.000,00 zł, wydatkowano 230.000,00 zł, tj. 100,00 %. W ramach programu w okresie sprawozdawczym z dożywiania skorzystało 450 dzieci w wieku szkolnym, korzystających z gorącego posiłku w stołówkach szkolnych. 188 rodzinom przyznano zasiłek celowy na zakup żywności, wypłacono łącznie 659 świadczeń.

W 2018 roku w ramach środków własnych dożywianych było 413 uczniów z terenu gminy Rypin. Wypłacono zasiłek celowy na zakup żywności dla 165 osób.

Pozostała działalność

Rozdział 85295 – Plan 100.500,00 zł, wykonanie 69.429,76 zł (69,08%).

Wydatki zrealizowane w ramach powyższego rozdziału obejmują wypłatę zasiłków celowych na zakup leków, opału, drobnych remontów oraz 13 specjalnych zasiłków celowych. Ponadto wydatkowano środki na dowóz podopiecznych z terenu gminy Rypin do Środowiskowego Domu Samopomocy w Rypinie.

W ramach planu wypłacono również świadczenia pieniężne dla 10 osób za prace społecznie użyteczne wykonywane w miesiącach marzec-listopad 2018 roku. Zadanie realizowane jest na podstawie porozumienia z Powiatowym Urzędem Pracy w Rypinie w sprawie organizacji prac społecznie użytecznych dla osób bezrobotnych bez prawa do zasiłku, korzystających z pomocy społecznej.

W ramach rozdziału udzielono dotacji celowej dla jednostki spoza sektora finansów publicznych w wysokości 4.000,00 zł. Dotacji udzielono na podstawie zawartej umowy o wsparcie zadania publicznego pod nazwą: „Podejmowanie działań mających na celu wsparcie osób niepełnosprawnych oraz rodzin niewydolnych wychowawczo, szczególnie poprzez zwiększenie dostępności do usług społecznych dla mieszkańców gminy Rypin”.

Dział 854 – EDUKACYJNA OPIEKA WYCHOWAWCZA

Pomoc materialna dla uczniów o charakterze socjalnym

Rozdział 85415 – Plan 243.000,00 zł, wykonanie 188.855,21 zł (77,72%).

Na pomoc materialną o charakterze socjalnym wydatkowano kwotę 188.855,21 zł, w tym środki własne Gminy wyniosły 37.771,04 zł. Z pomocy materialnej skorzystało 220 uczniów.

Dział 855 – RODZINA

Plan 10.281.345,94 zł, wykonanie 10.037.728,31 zł (97,63%).

Świadczenia wychowawcze

Rozdział 85501 – Plan 6.109.490,00 zł, wykonanie 6.079.034,12 zł (99,50%).

W 2018 roku do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Rypinie wpłynęły 692 wnioski o ustalenie prawa do świadczenia wychowawczego. Wypłacono 12.040 świadczeń wychowawczych na łączną kwotę 6.000.634,00 zł. Pozostałe środki przeznaczono na wynagrodzenie pracownika obsługującego świadczenia wychowawcze i stażysty wspierającego pracę w nowym okresie świadczeniowym, zakup materiałów i usług związanych z wykonywaniem pracy na wyżej wymienionym stanowisku, szkoleń pracownika oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Zadanie zostało sfinansowane w całości ze środków budżetu państwa.

Świadczenia rodzinne

Rozdział 85502 – Plan 3.744.758,00 zł, wykonanie 3.558.481,72 zł (95,03%).

Wydatki z tego rozdziału finansowane są z dwóch źródeł:

- *ze środków Wojewody* jako zadanie zlecone, dla którego plan roczny wyniósł 3.685.756,00 zł, z czego wykorzystano kwotę 3.513.918,94 zł (95,34% planu), przeznaczając:
 - a) kwotę 3.239.439,28 zł na wypłatę: 14.339 zasiłków rodzinnych wraz z dodatkami, 509 świadczeń pielęgnacyjnych, 2.003 zasiłków pielęgnacyjnych, 574 świadczenia z funduszu alimentacyjnego, 130 specjalnych zasiłków opiekuńczych, 50 jednorazowych zapomóg z tytułu urodzenia dziecka, 112 zasiłków dla opiekunów, 228 świadczeń rodzicielskich i 2 jednorazowe świadczenia związane z realizacją ustawy „Za życiem”,
 - b) kwotę 174.263,60 zł na opłatę składek na ubezpieczenie społeczne za osoby pobierające świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek dla opiekuna i specjalny zasiłek opiekuńczy,
 - c) kwotę 100.216,06 zł na koszty obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz na wypłatę wynagrodzeń;

- **ze środków własnych Gminy** na realizację zadania przeznaczono 59.002,00 zł, z czego wykorzystano 44.562,78 zł, co stanowi 75,53% planu. Środki te przeznaczono na wypłatę wynagrodzeń wraz z pochodnymi dla dwóch pracowników, zakup materiałów i usług związanych z wykonywaniem pracy na stanowiskach do spraw obsługi świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

W wyniku prowadzonej w 2018 roku egzekucji wobec dłużników alimentacyjnych na poczet zadłużenia z tytułu funduszu alimentacyjnego, komornicy przekazali kwotę 48.050,88 zł, z czego:

- do budżetu Państwa przekazano 39.374,36 zł (w tym odsetki w kwocie 26.359,52 zł),
- na dochody własne przekazano 8.676,52 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego na koniec 2018 roku po odliczeniu dokonanych zwrotów od komornika wynosiła 1.510.728,70 zł.

Zaległość z tytułu wypłaconej zaliczki alimentacyjnej na koniec 2018 roku wynosiła 316.422,10 zł. W roku 2018 dokonano wpłaty z wyżej wymienionego tytułu w wysokości 2.338,05 zł, z czego do budżetu państwa przekazano 1.169,02 zł, dochód własny stanowiła kwota 1.169,03 zł.

Mimo prowadzonej egzekucji przez komorników oraz działań podejmowanych przez organ właściwy dłużnika, zwroty od dłużników alimentacyjnych są niewielkie głównie z powodu dużego bezrobocia wśród dłużników.

Karta Dużej Rodziny

Rozdział 85503 – Plan 141,94 zł, wykonanie 96,82 zł (68,21%).

W 2018 roku złożono 11 wniosków o przyznanie Karty Dużej Rodziny.

Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Wspieranie rodziny

Rozdział 85504 – Plan 390.956,00 zł, wykonanie 367.415,32 zł (93,98%).

Zadania zlecone

W ramach rozdziału finansowane były zadania związane z realizacją uchwały nr 80 Rady Ministrów z dnia 30 maja 2018 r. w sprawie ustanowienia rządowego programu „Dobry start”.

W okresie od 1 lipca 2018 roku do 31 grudnia 2018 roku wypłacono 1.056 świadczeń na łączną kwotę 316.800,00 zł. W tym okresie do tutejszego Ośrodka wpłynęło 699 wniosków o ustalenie prawa do świadczenia „Dobry Start”.

Na wynagrodzenia osobowe i pochodne od wynagrodzenia pracownika realizującego Program, zakup materiałów i usług wydatkowano kwotę 9.526,72 zł.

Zadanie zostało w całości sfinansowane ze środków budżetu państwa.

Zadania własne

W ramach programu „Asystent rodziny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej na 2018 rok” Gmina Rypin otrzymała środki finansowe w wysokości 15.526,00 zł, w tym w formie dotacji 11.144,00 zł oraz ze środków Funduszu Pracy 4.382,00 zł. Dofinansowaniu podlegały koszty wynagrodzenia brutto asystenta rodziny zatrudnionego na podstawie umowy o pracę w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Rypinie wynoszące nie więcej niż 2.100,00 zł (maksymalnie 67% kosztów wynagrodzenia).

W ramach dotacji wykorzystano 11.144,00 zł, ze środków Funduszu Pracy wykorzystano 4.381,38 zł, pozostała część wynagrodzenia asystenta rodziny została dofinansowana ze środków własnych Gminy. Na wynagrodzenie asystenta rodziny przeznaczono 29.354,04 zł.

Pozostałą część wydatków własnych tj. 11.734,56 zł stanowią wydatki na pochodne od wynagrodzenia asystenta rodziny, wypłatę dodatkowego wynagrodzenia rocznego, koszty badań okresowych, koszty podróży służbowych i szkoleń oraz odpis na Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych.

Opieką asystenta zostało objętych 15 rodzin z terenu gminy Rypin.

Rodziny zastępcze

Rozdział 85508 – Plan 36.000,00 zł, wykonanie 32.700,33 zł (90,83%).

Wykorzystane środki zostały przeznaczone na opłatę kosztów pobytu 11 dzieci z terenu gminy Rypin umieszczonych w rodzinach zastępczych. W pierwszym roku pobytu dziecka w rodzinie zastępczej gmina ponosi 10% kosztów, natomiast w drugim roku 30%, a w trzecim i kolejnych latach 50% kosztów ogółem.

Ponadto Ośrodek koordynuje pracę Zespołu Interdyscyplinarnego do Spraw Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, który jest jednym z elementów budowania lokalnych systemów przeciwdziałania przemocy w rodzinie. Celem zespołu jest stworzenie jednolitego, silnego frontu oddziaływującego zarówno na osobę doznającą, jak i stosującą przemoc oraz spójnego przepływu informacji pomiędzy instytucjami działającymi na rzecz pomocy rodzinie. W 2018 roku do tutejszego Ośrodka wpłynęło 16 niebieskich kart założonych przez policję. W rodzinach, w których występuje przemoc, prowadzona jest praca socjalna. Ofiary przemocy oraz sprawcy kierowani są na terapię do punktu konsultacji psychologiczno – terapeutycznej oraz do placówek poradnictwa specjalistycznego. Ponadto w miarę potrzeb otrzymują także pomoc materialną. Dzięki zatrudnionemu psychoterapeucie mogliśmy rozwiązać wiele problemów na miejscu, nie wysyłając potrzebujących poza teren gminy. W 2018 roku z tej formy pomocy skorzystało 85 osób.

Ośrodek utrzymuje ścisłą współpracę z Komendą Powiatową Policji (głównie z dzielnicowymi), Kuratorami Sądowymi, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, szkołami i innymi instytucjami. Całość zadań wymienionych powyżej realizowali pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej. Reasumując pomoc i możliwości finansowe ośrodka, należy stwierdzić, że w pełni realizuje on wciąż rosnące zadania i potrzeby, podejmując działania zmierzające do życiowego usamodzielnienia osób, rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem.

Uzasadnienie

Zgodnie z zapisem art. 110 ust. 9 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz. U. z 2018r. poz. 1508 z późn.zm.) zadania pomocy społecznej w gminach realizują jednostki organizacyjne – ośrodki pomocy społecznej. Kierownik ośrodka pomocy społecznej składa radzie gminy coroczne sprawozdanie z jego działalności oraz przedstawia potrzeby w tym zakresie.

Przewodnicząca Rady

Wiesława Sokołowska